

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/226
KARAR NO : 1984/395

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara aitt davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Lerzan Kara,Zeki Alkan ve 42 arkadaşı

O L A Y : 2-4-1978 günü Aydın Demir,İrfan Vural ve Rıza Yıldırım'ın,(faşist katilleri,siyasi cinayetleri protesto mitingi) adı altında miting düzenledikleri, sanıklar ve bunlarla birlikte bir çok kimsenin bu mitinge katıldıkları ve suç teşkil eden pankartlar taşıdıkları ve özellikle(Yaşasın Marksizm,Leninizm-Kürdare) pankartlarının miting sırasında görülmesi üzerine,olaya güvenlik kuvvetlerince elkonulduğu,buna mani olmak isteyen sanıkların kimlikleri tesbit edilemeyen kişilerle birlikte görevli memurlara taş ve sopalarla saldırıp bir kısım memurları 10 günden az iş ve gücünden kalır derecede yaraladıkları,Ayrıca sanıkların Adana Yeni İstasyon Gar binasına hücum ederek amneye ait emläke zarar verdikleri ileri sürülerek sanıkların TCK.nun 254/1.,266/1.,142/3 456/4.,271.,516/3.,171 sayılı yasa'nın 22.ve sanıklardan Osman Ağca'nın olay sırasında tabanca taşımasından dolayı 6136 sayılı yasa'nın 13.maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Adana C.Savcılığı'nca 10-4-1978 günlü,Esas-1978/2220 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Adana 2.Asliye Ceza Mahkemesi: 26-4-1978 gününde,1978/362-341 sayı ile; sanıklara atılı suçların TCK.nun 142/3.maddesinin tatbiki istenilmiş ise de; suçun,sübutu halinde 142/1.maddesinin uygulanması gerekebileceği ve bu maddeye göre davanın ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçlardan bulunduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

Adana 1.Ağır Ceza Mahkemesi: 31-1-1979 gününde,Esas-1978/177,Karar-1979/20 sayı ile; atılı suçun,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 13-6-1980 gününde,1980/40-305 sayı ile; TCK.nun 142/1-3.,526/1.,254/1.maddelerine giren suçlardan tüm sanıkların beraatlerine,sanık Osman Ağca'nın tüm suçlarından beraatine,bir kısım sanıkların 171 sayılı yasa'nın 22/2.maddesi gereğince ve bir kısım sanıkların da ızzar suçlarından mahkûmiyetlerine dair verdiği karar sanıklardan Zeki Alkan ve Lerzan Kara vekilinin temyizi üzerine, Askeri Yargıtay 2.Dairesi'nin 24-3-1982 gününde,1982/171-141 sayılı ilâmı ile; (sanıklar Zeki Alkan ve Lerzan Kara'ya atılı suçların Adana'da 26-12-1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 2-4-1978 günü işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantılı olduğuna dair dosyada bir kanıt rastlanmadığından,1402 sa

Sıkıyönetim Yasa'sınının 13.maddesi gereğince bu davada sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli olmadığı sonucuna varıldığı görüşü ile hükmün bozulmasına) karar verildiği ve dava dosyasını alan Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi; 7-6-1982 gününde,1982/503-211 sayı ile;Askeri Yargıtay bozma ilâmındaki gerekçeye göre görevsizlik kararı vermiştir.

Bu duruma göre, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce sanıklardan Lerzan Kara ve Zeki Alkan dışındaki sanıklar haklarında verilen beraat ve mahkûmiyet kararları kesinleştiği cihetle,her iki mahkemenin görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu sadece adı geçen sanıklar Lerzan Kara ve Zeki Alkan'a ilişkin olarak doğmuş olmakla,dava dosyası C.Başsavcılığı'nın 3-10-1983 günlü, 2908 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Mustafa Aksoy,Türkân Güven,Necati Karakış,Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı,17-9-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklar Zeki Alkan ve Lerzan Kara'ya atılı suçların işleniş biçimi ve dava konusu eylemin niteliğine göre,siyasal ve ideolojik amaçla işlenmiş olduğu zahire çıktığına ve bu yönü ile söz konusu eylemlerin sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu belirlenmektedir.

Ancak, mezkûr suçların,1402 sayılı kanunun değişik 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi,sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla organik ve örgütsel ortak genel amaç bağlantısı içerisinde işlendiğini gösteren bir kanıtın dosyada yer almaması nedeniyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Adana 1.Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

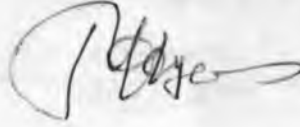
...../.....

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, ancak Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce sanıklardan Lerzan Kara ve Zeki Alkan dışındaki sanıklar haklarında verilen beraat ve mahkûmiyete ilişkin kararlar taraflarca teyiz edilmediği cihetle kesinleştiği dava dosyası münderecatından anlaşılmalı, bu nedenle Adana 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 31-1-1979 günlü, Esas-1978/177, Karar-1979/20 sayılı görevsizlik kararının adı geçen sanıklardan Lerzan Kara ve Zeki Alkan'a ilişkin kısmın kaldırılmasına, 17-9-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

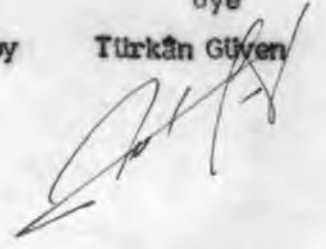
Uye
Y. İsmet Ayer

Uye
Mustafa Aksoy

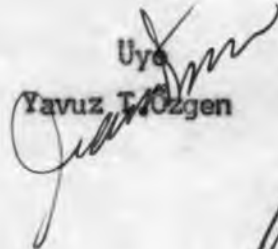
Uye
Türkân Güven

Uye
Necati Karakış

Uye
Yavuz T. Özgen

Uye
Muammer Aksüt

S.Y.